

SAKSALAINEN SYYSKOE SOLMS

Jälleen matkaan

Koko kesä on tehty Derbyn jälkeen töitä ja nuori koira on päässyt maistamaan monenlaista metsästystä ja riistankäsittelyä tavoitteena suorittaa saksalainen syyskoe Solms Landesgruppe Nordmarkissa Friedrichskoogissa Pohjois-Saksassa syyskuussa.

Pieni puristus vatsanpohjassa sitten starttasimme Roosin kanssa kohti Saksaa taas autolla tuttuun tapaan Ruotsin ja Tanskan halki. Ainoa epäily kokeen suhteen oli vesitöistä, jotka Solmissa ovat suhteellisen vaativat nuorelle koiralle, jolle metsästyskokemusta ei ole vielä kovinkaan paljon karttunut ja mahdollisuudet harjoitella elävillä sorsilla olivat olleet vähäiset.

Olin kuitenkin ostanut toukokuussa parikymmentä sorsaa tuttavani fasaanitilan yhteydessä olevaan lampeen, jossa ne olivat saaneet rauhassa pulskistua ja vankistua. Pitkiä siipisulkia oli lyhennetty poikasvaiheessa sen verran, etteivät ne päässeet vaihtamaan asujaimistoa ennenaikaisesti, mutta muuten ne elivät luonnontilassa.

Haluankin tässä kiittää ystäviäni mahdollisuudesta saada käyttää heidän lampeaan tähän tarkoitukseen ja siitä, että he jaksoivat viikko toisensa jälkeen viedä viljaa kasvaville sorsille lammen rantaan. Ilman teitä tämä ei olisi onnistunut!

Kesän mittaan olimme käyneet muutaman kerran koiralle lammella näyttämässä sorsia ja jo ensimmäisellä kerralla Roosa tiesi miksi se oli maailmaan syntynyt. Metsästyskoiraksi. Sorsat saivat aikamoisen kiihtymyksen aikaan ja jo parin kerran jälkeen se oli aika haka etsimään niiden hajuja kaislikosta. Sorsat olivat kuitenkin ovelia ja niitä oli vaikea paimentaa avoimen veteen ammuttavaksi niin kuin saksalaisessa kokeessa vaaditaan.

No, aikanaan kokemusta karttui ja kauden alettua saimme muutaman hyvän tilanteen ja sitten myös käytännön sorsastus sekä sisävesillä että saaristossa merellä, sai koirassa hyvän varmuuden aikaan niin noutamisen suhteen kuin elävien sorsien hajujäljen seuraamiseen.

Saksalaisessa kokeessa painotetaan runsaasti kaadetun riistan talteenottoa, sen jäljittämistä ja kunnollista ohjaajalle viemistä. Yksikin epäonnistuminen kaadetun riistan tuomisessa ohjaajalle aiheuttaa kokeen päättymisen koiran osalta. Samoin vesityöskentelyssä mitataan koiran kovuutta ja intohimoa elävällä riistalla eli sorsalla. Luonnollisesti koirat, jotka eivät tartu elävään tai kuolleeseen riistaan riittävän halukkaasti suljetaan kokeesta.

Ykköstuloksen saamiseen koiran on saavutettava myös täydet neljä osa-alueista: haku, nenän käyttö ja seisominen.

Lisäksi koiran laukauspelottomuus testattiin sekä vedessä että pellolla hakiessa.

Harjoittelupäiviä

Olin suunnitellut menoni niin, että koira saisi taas totutella riistamäärään ja paikallisiin hajuihin rauhassa pari päivää ennen kokeen alkua. Niinpä saavuimme Roosin kanssa Marcon ja Reginan luo keskiviikkoiltana ja aloimme metsästää eläinlääkäreitä, sillä Roosa oli saanut lähtiessä ärhäkän korvatulehduksen. Lääkäreihin pääsy kuitenkin siirtyi torstai-iltaan ja

koirasta alkoi jo näkyä, että se oli nuopea ja kipeän oloinen. Se suoritti toki kaikki tehtävät moitteettomasti ja oli mm. hienosti tottelevainen oma-aloitteisesti ilman asiaan sen kummemmin puuttumatta jokaisessa jänistilanteessa. Ensin se seiso ja kun jänis singahti tiehensä, putosi välittömästi maahan katsoen otsa kurtussa, kiihtymyksestä täristen poisjuoksevan pupun perään.

Saimme myös käytännön metsästyksessä petotilanteen kissalle, jolloin se saavutti Saksassa arvostetun kovuuskokeen (HN) todistajien läsnä ollessa.

Saimme hienoja tilanteita niin fasaanille kuin jäniksille ja vesitöissä muutaman tilanteen taville ja sorsille. Kuitenkin Roosasta näki ettei se ollut aivan kunnossa, mutta ehkä injektiona pistetty kortisoni ja antibiootti tekisivät lauantaiaamuun mennessä tehtävänsä.

Perjantai oli pyhitetty vesitöihin ja haun kasaamiseen isoilla pelloilla. Metsästelimme aamupäivällä lähipelloilla ja lähdimme sitten iltapäivällä hakemaan eläviä sorsia koetta varten kasvattamosta puolentoista tunnin ajomatkan päästä.

Illan suussa pääsin vielä käymään alueen suurimmassa metsästystarvikkeita myyvässä liikkeessä puolen tunnin päässä Marcon talosta; Waffen-Schrummilla (www.waffen-schrumm.de), jossa on noin 500 neliön verran metsästystarvikkeita alan harrastajille. Onneksi järki säilyi kuitenkin Masterin vingutuksessa ja sain hillittyä ostokset 50 euroon, mutta varsinkin naisten vaate- ja koiratarvikeosastolla syyhytys oli kova. Kaikkea kivaa maan ja taivaan väliltä; aitoja Lederhoseja, hienoja öljykangastakkeja, ihania villaisia lierihattuja, villapaitoja ja koirille koulutustarvikkeita. Pelkästään dummien määrää ja laatua on vaikea kuvailla, mutta kaikki mahdolliset koot ja karvat olivat varmasti edustettuina. Ja kokonaan yksi kerros pelkästään aseita varten. Kivääreitä, haulikoita, rinnakkais -ja päällekkäispiippuisia.. siis taivas metsästäjälle!

Mutta sitten järki voitti ja siirryimme läheiseen kahvilaan syömään maailman suurimmat saksalaiset kermakakun palaset ja juomaan kahvit ennen nukkumaan menoa koeaamun alla.

Kokeen kulku

Koe alkoi totuttuun tapaan metsästystorvien soitolla paikallisessa pubissa, jossa aamukahvit juotaessa paperit tarkistettiin ja koirien rokotukset tsekattiin.

Täytyy sanoa, että tällä kertaa jännitys oli aivan toista luokkaa kuin Derbyyn osallistuttaessa, koska takaraivossa oli ajatus siitä, että ihan heti ei olisi mahdollista uutta reissua tehdä ja se ykköstulos olisi kutakuinkin kerralla onnistuttava.

Onneksi kuitenkin paikka oli tuttu ja alaosaston väki todella ystävällistä ja vieraanvaraista. Ja Roosin kasvattajan Marcon isä, Wilhelm oli taas mukana tukena ja ohjeistamassa eri osa-alueiden aikana.

Olin luvannut keväällä Derbyä tehdessäni paikallisille alaosastomme jäsenille tuoda mukani poronlihaa ja samassa oven aukaistuani muistuttelut alkoivat. Voi Scheisse, olipa kokonaan unohtunut... No, siinäpä on syy lähteä uudestaan ensi keväänä reissuun. Nolona lupasin, että seuraavan kerran☺

Peltotyö

Heti aamusta ajoimme suuren, syysorasta kasvavan pellon reunaan kevyen tuulen lehyessä kasvoille. Sää suosi taas kokeen osallistujia ja järjestäjiä, sillä lämpötila oli 17 asteen paikkeilla ja aurinko paistoi siniseltä taivaalta. Maassa oli hyvin kosteutta viikkokausia jatkuneiden sateiden takia ja riistaa silminnähdessä kaikkialla. Varsinkin fasaanit olivat tällä kerralla hyvin edustettuina ja niinpä parkkeerattuamme automme, tuomari koputti olkaani ja sanoi, että katsopa mitä tuolla on. Olin ensimmäisenä ryhmässä ja pellolla tepasteli kaksi kukkoa ja kanaa. Ymmärsin, että koiran olisi noille parasta onnistua.

Otin koiran ulos autosta ja siinä vaiheessa fasut olivat painuneet ojaan näkymättömiin. Laitoin koiran hakuun ja Roosa merkkasikin välittömästi maassa olevat hajut ja hidasti hakua muutaman luovin jälkeen hakien tuuleen kuono ylhäällä. Saman tien seisonta ja hieno riistatyö. Tuomari pyysi kytkemään koiran. Myöhemmin hakua katsottiin vielä auringonkukkapellossa ja sokerijuurikkaassa, jossa myös laukauspelottomuus testattiin haun aikana Derbyn tapaan. Koira ei saanut mennä linnuilla perään eikä sille saanut antaa linnuilla erillistä käskyä tai pillittää. Jänikselle sen sijaan pillitys oli suotavaa tarvittaessa, sillä siitä seurasi positiivinen merkintä koekertomukseen, jos koira oli hallittavissa koko kokeen ajan turkisriistalla. Valitettavasti meille ei osunut kokeessa yhtään jänistilannetta. Olisin niin mieluusti kokeillut olisiko Roosa hallinnut itsensä myös koetilanteessa, sillä olimmehan sitä paljon harjoitelleet.

Jälki kanilla ja sorsalla

Seuraavaksi ajoimme suuren sänkipellon reunaan, johon jäljet tehtiin kahden tuomarin toimesta. Jälkieläimet oli määrä kilpailijoiden tuoda itse mukanaan ja niinpä olin saanut ostaa paikalliselta metsästäjältä kahdeksan euroa kappale kaksi kania ja kaksi sorsaa. Toinen tuomari laittoi jälkikepin ja toinen laahasi elukkaa 350 metriä myötätuuleen pellon halki kahden loivan mutkan kautta kohti ojaa, jonne meni itse piiloon noin 20 metrin päähän jäljen loppumispaikasta. Ohjaaja sai valita laitettiinkö jäljen päähän yksi kani ja toinen olisi tuomarin vieressä siltä varalta, että koira menisikin ojassa olevan tuomarin luo.

Emme olleet harjoitelleet kahdella eläimellä niin että en ottanut riskiä, että Roosa ryhtyisi leikkimään kumman ottaisi. Jälki vedettiin samalla elukalla, joka myös jäi jäljen päähän. Olimme harjoitelleet metsässä, niin kuin koesäänöissä sanotaan jäljen tekopaikasta, mutta koska metsää ei ollut koemaastoissa saatavissa, jäljet olivat pelloilla. Hieman pelotti, että miten koira täysin avoimella pellolla pysyisi jäljellä eikä lähtisi luovimaan laajemmalle. Suurin haaste oli se, kun koiraa vietiin kohti jälkikeppiä, se seisoikin ainakin kolme kertaa jollekin pidemmässä kasvillisuudessa lymyävälle ja pelkäsin, että se lähtisi jäljen sijaan hakuun ja hakeutuisi vastatuuleen fasaaneille.

Roosa ajoi jäljen kuitenkin vauhdikkaasti, mutta tarkasti ja otti kanin ripeästi suuhunsa. Se tuli hyvää laukkaa minua kohti, mutta noin metrin päässä läsäytti kanin maahan ja alkoi tutkia sen limaista ruumista nokka inhosta rytyssä. Annoin uuden käskyn, joka pudotti noudon kolmoseen.

Sama toistui sorsalla, mutta luovutus oli korrektimpi. Huh, huh, kaksi osa-aluetta ohi, mutta vaikein edessä. Suurin osa Solmsiin osallistuvista koirista nimittäin pomppaa vesitöissä. Mm. moni tunnettu kasvattaja osallistui kokeeseen samana päivänä ja kaksi heistä oli

epäonnistunut edellisenä viikonloppuna vesiosuudessa koirillaan. Jokaisen kokeen voi uusia ainoastaan kahdesti, joten paljon ei mönkään voi mennä.

Piknik maatilalla

Minut oli taas laitettu siihen ryhmään, jossa oli lähistöllä olevan maatilan pihassa piknik-tarjoilu puolenpäivän aikaan. Viime kerralla olin todella nauttinut hyvistä antimista, mutta silloin koe olikin ollut ohi ja tulokset selvillä.

Tällä kertaa maha teki tenän jo alkumetreillä ja kahvikin meinasi pulputa takaisin. Edessä oli kovin urakka. Mietin miten Roosa mahtaisi vedestä selvitä korvakipuineen, sillä se oli vielä aamulla ravistellut päätään melko tiuhaan.

Vesityöt

Runsaiden sateiden johdosta vesityöhön käytettävä lampi oli kohtuullisen suuri ja syvä, kasvaen tiuhaa, n. 2,5 metristä kaislikkoa, johon sorsien oli hyvä piiloutua.

Koe alkaa kylmän linnun noudolla, jossa koiran tulee suomalaisen nuorten luokan tyyppisesti noutaa veteen heitetty sorsa sillä erotuksella, että kun koira on uimassa sorsaa kohden, ohjaaja tai tuomari ampuu sorsan viereen veteen laukauksen. Koiran tulee laukauksesta välittämättä ottaa lintu suuhunsa ja tuoda se ilman erillistä käskyä ohjaajalle. Kaikkiin suorituksiin sai antaa vain yhden käskyn ja sen jälkeen suu piti "teipata" umpeen. Koiran piti suorittaa kaikki itsenäisesti ilman ohjausta.

Olin ajatellut tämän osan olevan "piece of cake", mutta eipä ollutkaan. Jo harjoituksissa olimme huomanneet, että koira toistuvasti lähti uimaan kohti ampumapaikkaa, koska sillä oli metsästetty. Se luuli, että siihen kuollut lintu ilmestyisi. Jouduimme harjoittelemaan tätä useamman kerran ennen koetta, niin että koira meni kylmälle linnulle välittämättä laukauksesta.

Kaikki menikin ihan hyvin siihen saakka, kunnes näin, että koira nousee vedestä pää sivulle kokonaan kallistuneena ja katsoo minuun surkeana. Se tiesi, ettei puistella saanut, mutta kun kipeään korvaan oli mennyt vettä, niin sen oli pakko pudistaa päätään. Se laski sorsa nopeasti maahan ja puisti äkkiä päänsä ja nappasi sorsan ja tuli eteen istumaan. Sydämessä oikein läikähti sen yritys onnistua hyvin.

Seuraavaksi koiralle näkymättömissä heitettiin kylmä sorsa kaislikkoon lammen toiselle rannalle ja koiran piti yhdellä käskyllä haravoida lampi ja tuoda se ohjaajalle eli siis käytännössä meidän voittajaluokan vesityö. Koiralle sai antaa yhden käskyn ja lähetin koiran matkaan "yli"-käskyllä. Se haravoi lampea ensin uimalla ja sitten kaislikossa luovien, tehden kiivaasti töitä löytääkseen sorsan. Hetken jo pelkäsin homman kestettyä jonkin aikaa, että se oli löytänyt jonkin edellisen ryhmän ampumatta jääneistä sorsista kaislikosta ja etsisi sitä kuolleen sijaan.

Onneksi se kuitenkin tuli hetken päästä kaislikosta vauhdilla sorsa suussaan ja luovutti sen istuen.

Seuraavana oli vuorossa elävän sorsan haku vedessä, avoimeen veteen painaminen ja ammutun linnun nouto. Schleswig-Holsteinissa sorsien pitää eläinsuojelullisista syistä olla lentokykyisiä, joten koiran pitää olla painostava ja nopea ajaessaan niitä kaislikosta avoimeen veteen.

Sorsa laskettiin veteen noin kolmenkymmenen metrin päässä ohjaajasta koiralta näkymättömissä ja koira lähetettiin hakemaan. Sen tuli välittömästi hajuvanalle tullessaan lähteä ajamaan uivaa sorsaa kohti avointa vettä ja mahdollisuuksien mukaan ohjaaja tai tuomari ampuisi linnun.

Sorsat olivat kuitenkin nopeita ja uivat välittömästi toiselle puolelle lampea ja kesti hetken ennen kuin koira oli löytänyt hajuvan ja ylittänyt lammen ja uudelleen päässyt linnun perään. Roosa ui haukhdellen sorsan perässä ja tuomari ampui linnun noin 50 metrin päässä minusta. Koira meni välittömästi haavakolle ja lähti etsimään ohjaajaa. Se ei ollutkaan aivan yksinkertaista sillä se oli ajautunut kauas lähetyspaikasta ja haki jonkin aikaa kaislikossa minua sorsa suussa. Perille päästyään se kuitenkin luovutti tyylikkäästi istuen sorsan.

Jes, homma suoritettu!! Yksi koira ryhmästämme, jossa oli siis neljä koiraa ja kolme tuomaria, ei läpäissyt elävän sorsan noutoa vaan kääntyi juuri ennen haavakolle pääsyään eikä suostunut enää menemään veteen uudestaan ohjaajan muutamasta yrityksestä huolimatta. Kaikki muut selvisivät kohtuudella kaikista osuuksista, muutama erinomaisesti.

Päivä pulkassa

Päivä oli valmis ja kaikki helpottuneita hyvästä tulostasosta. Lähdimme takaisin publiin nauttimaan hyvin ansaitut Jägermeisterit kahvin kera muiden ryhmien kotiutumista odotellessamme. Koko kokeessa oli yli kolmekymmentä koiraa ja tulostaso poikkeuksellisen hyvä. Koirien taso oli kaiken kaikkiaan korkea ja Roosan veli, Balu, voitti koko kokeen (Suchensieger) saatuaan kolmesta osa-alueesta erikoismaininnan (h=hervorragend=erinomainen) ja ohjaajan onnistuttua joka kerralla jäniksellä hallinnassa. Sen lisäksi se sai uudestaan jäniksen jäljeltä Andreaksentähden (koira ajaa poispaennutta jänistä tarkasti jälkeä seuraten n. 200 metriä ja seisoo sen uudestaan) niin kuin jo kerran aikaisemmin Derbyssä. Balu oli hyvin samantyyppinen kuin Roosa, ainoastaan ehkä vielä muutaman pykälän vauhdikkaampi tapaus. Ohjattavuus kuitenkin molemmilla on erinomainen, Balunkin ohjaaja on ensikertalainen.

Ulkomuotoarvostelu

Olin halunnut Roosalle saksalaisen tuomarin ulkomuotoarvostelun, jotta minulla olisi kaikki saksalaiset meriitit esim. mestaruuskokeeseen osallistumista varten, vaikken sellaiseen ehkä ryhtyisikään, mutta jo tietyn standardin saavuttaminen on työ sinänsä.

Olimme sopineet alaostomme jalostusvalvojan (Landesgruppe Zuchtwart) Joachim Schiedelin, kennel vom Hinschen-Hof, kanssa yksittäisarvostelusta Roosalle kokeen jälkeen. Herra Schiedel on ulkomuototuomari koetuomarioikeuksien lisäksi ja voi arvostella koiran näyttelyn ulkopuolella kirjallisesti. Arvostelu lähetetään Saksan lyhytkarvklubiin ja näin tulos rekisteröityy koiran tuloslistalle Zuchtbuchiin eli vuosittaiseen jalostuskirjaan, johon kaikki koetulokset rekisteröidään.

Yksittäisarvostelussa korkein arvosana on SG eli erittäin hyvä, mutta se on riittävä ja minulle tärkein asia oli kuulla paljon erikoisnäyttelyssä arvostelevan tuomarin mielipide koirasta.

Onnellinen, mutta väsynyt

Täytyy sanoa, että päivän alkaessa kääntyä iltaan, alkoi väsymys painaa silmäluomia. Palkintojenjakoa odotettiin jonkin aikaa, kun osa ryhmistä saapui vasta lähempänä ruokailun alkamista.

Ruokailu aloitettiin perinteisesti taas metsästystorvien soitolla; metsästäjät pöytään, ruoka on valmista!

Palkintojenjaossa kaikki ykköstuloksen saaneet luettiin ääneen ja saimme valita mieleiset palkinnot pöydältä, jossa oli hienoja esineitä koriste-esineisiin, mm. puukkoihin. Miehet, joita pääosin ohjaajat olivat, valitsivat tietenkin puukot, joten sain himoitsemani lasisen koristekuution, jonka sisälle oli kaiverrettu kolmiulotteisesti metsästäjä ja seisvoja pentunsa kanssa.

Tulostaso oli poikkeuksellisen hyvä, yksitoista ykköstulosta 35 ohjaajasta ja vain muutama hylätty koe.

Suurin osa ohjaajista ja tuomareista oli miehiä ja muutenkin kokeet ovat varsin miesvaltaisia. Meitä naisohjaajia oli koko joukosta muistaakseni kolme.

Lopen uupuneena lähdimme ajamaan Marcon ja Reginan luo nukkumaan ja valmistautumaan seuraavan aamun varhaiseen ylösnousuun; kotimatalle.

Tavoite saavutettu

2600 km ajoa yksin halki Skandinavian ja Pohjois-Saksan per jokainen koesuoritus, lukematon määrä tunteja harjoitukseen, mitä kummallisimpia harjoitusvälineitä- ja olosuhteita, eläviä sorsia, saksankielisiä koesäntöjä ja puhelinkeskusteluja, kontaktien luomista, ystävyysuhteita.. aikamoinen rumba ja kaikki kahdessa vuodessa. Sen kaikki toi meille Roosa, lyhythäntäinen seisojatyttöme Saksasta, joka on valloittanut sydämeni hienona matkakumppanina, upeana metsästyskoiran alkuna ja sitten hyvänä koekoirana. Kiitos, Marco, upeasta koirastamme!